

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/574/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513228503
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1513228503.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., IČO: 00 492 736, so sídlom Olejkárska 1, Bratislava, zast. advokátom JUDr. Vladimírom Kánom, Nám. M. Benku 9, Bratislava, proti odporkyni: W. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, N., t. č. A. XX, N., o zaplatenie 50,70 eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 18. júna 2014, č.k. 10C 116/2014-27, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporkyne zaplatenia 50,70 eur na tom skutkovom základe, že odporkyňa cestovala v Bratislave dňa 05.03.2012 v dopravnom prostriedku navrhovateľa, električke, na linke MHD č. 1, pričom sa na výzvu revízora nepreukázala platným cestovným lístkom. Svoje rozhodnutie odôvodnil po právnej stránke ust. § 8 ods. 5 a 6 zák. č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach, čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy, § 760 a § 108 Obč. zák., keď v zmysle ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. z úradnej povinnosti prihladol aj bez návrhu na premlčanie. Uviedol, že jednoročná premlčacia lehota začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Odporkyňa bola revízorom kontrolovaná dňa 05.03.2012, a mala zaplatiť úhradu dlžného cestovného a sumu 50,- eur. Nasledujúcim dňom (06.03.2012) sa dostala s plnením záväzku do omeškania a zároveň začala plynúť jednoročná premlčacia lehota. Keďže navrhovateľ podal návrh na začatie konania až dňa 22.08.2013, teda po uplynutí jednoročnej premlčacej lehoty, s poukazom na uplatnenú námietku premlčania jeho návrh zamietol ako premlčaný. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., a v konaní úspešnej odporkyni ich náhradu nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy nevznikli.

Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť, a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie dôvodiac, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Uviedol, že povinnosť odporkyne zaplatiť úhradu navrhovateľovi vznikla v zmysle § 9 písm. b) v spojení s § 11 ods. 1 písm. d) v spojení s § 14 ods. 2 zák. č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, pričom táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Obč. zák.. Poukázal na to, že Občiansky zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou premlčacou dobou, pričom uvedená doba sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená premlčacia doba. Mal za to, že nakoľko zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka, je namieste použiť § 101 Obč. zák., a teda pohľadávka vo výške 50,- eur nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná. Do pozornosti odvolacieho súdu dal rozhodnutia Krajského súdu Bratislava sp. zn. 15Co 67/2011 a sp. zn. 14Co 216/2011, v ktorých odvolací súd v skutkovo totožných veciach odvolaniu navrhovateľa vyhovel.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Odvolačný súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku zistil, že súd prvého stupňa ustálil, že odporkyňa cestovala dňa 05.03.2012 bez platného cestovného lístka dopravným prostriedkom navrhovateľa, pričom navrhovateľ sa od nej návrhom podaným na súd dňa 22.08.2013 domáhal z titulu cestovného 0,70 eur a prirážky 50,- eur zaplata 50,70 eur. Svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu založil na posúdení navrhovateľom žalovaného nároku podľa ust. § 760 Obč. zák. ako nároku z prepravy, a konštatácii, že práva z prepravy sa podľa ust. § 108 Obč. zák. premlčujú za jeden rok. Po prihliadnutí na premlčanie z úradnej povinnosti aj bez návrhu v zmysle ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. a zároveň s poukazom na uplatnenú námietku premlčania vyhodnotil navrhovateľom uplatnený nárok ako premlčaný, a to výlučne len touto konštatáciou bez uvedenia rozhodujúcich skutočností, týkajúcich sa údajne uplatnenej námietky premlčania, a vlastných úvah, ktoré by vysvetľovali jednak právne posúdenie veci ohľadom v napadnutom rozsudku zmieneného avšak necitovaného ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z., ako i záverov plynúcich z použitia tohto ustanovenia v predmetnej veci. Takéto odôvodnenie rozhodnutia potom nie je možné riadne preskúmať, nakoľko z neho vôbec nevyplýva, či odporkyňa vôbec vzniesla námietku premlčania (hoci súd prvého stupňa uviedol, že na ňu prihliadol), ani akými úvahami sa súd prvého stupňa spravoval, keď (zrejme) aplikoval na posudzovanú vec ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z., a to bez akéhokoľvek zdôvodnenia. Nie je potom možné ani ustáliť, z akého dôvodu považoval súd prvého stupňa nárok navrhovateľa za premlčaný. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že účastníci konania majú právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, teda s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Úvahy súdu o skutkových a právnych záveroch musia byť riadne, presvedčivo a zrozumiteľne odôvodnené tak, aby nevznikli pochybnosti o zákonnosti rozhodnutia najmä zo strany účastníkov konania, ktorým je takéto rozhodnutie určené.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva, v tomto prípade právo na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. stanovuje povinnosť súdu riadne a presvedčivo odôvodniť rozsudok. Nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozsudku je porušením práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, pretože sa mu tým odníma možnosť vnímať rozsudok ako logicky pochopiteľný celok a súčasne možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia opravných prostriedkov, a teda možnosť riadne konať pred súdom. Presvedčivosť odôvodnenia rozsudku znamená, že premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako aj závery, ku ktorým súd na základe týchto premís dospel, sú pre širšiu právnickú, ale aj laickú verejnosť predovšetkým pochopiteľné, a zároveň prijateľné, racionálne a spravodlivé.

Odvolačný súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je v odvolacom konaní preskúmateľný, nakoľko ani jeho odôvodnenie nevysvetľuje, prečo súd prvého stupňa prihliadol na premlčanie uplatneného nároku, v súvislosti s čím potom návrh navrhovateľa zamietol. Ak totiž v odôvodnení uviedol, že návrh zamietol s poukazom na uplatnenú námietku premlčania, odvolací súd z predloženého spisu zistil, že odporkyňa žiadnu námietku premlčania v konaní pred súdom prvého stupňa nevzniesla. I keď sa odvolací súd stotožnil s právnym posúdením uplatneného nároku navrhovateľa ako nároku z prepravy osôb podľa ust. § 760 Obč. zák., ako i so záverom, že podľa ust. § 108 Obč. zák. sa práva z prepravy premlčujú za jeden rok, považuje za potrebné zdôrazniť, že hoci sa v zmysle Občianskeho zákonníka právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110), súd na premlčanie nároku prihliadne výlučne na námietku dlžníka. Námietka premlčania predstavuje jednostranný právny úkon dlžníka vykonaný v konaní pred súdom, ktorým dlžník namieta uplynutie premlčacej doby, a ktorého dôsledkom je zánik pred súdom vymáhateľného nároku. V posudzovanej veci nebola odporkyňou vznesená námietka premlčania, preto záver súdu prvého stupňa, ktorý návrh navrhovateľa zamietol s poukazom na uplatnenú námietku premlčania, nemá oporu v predložennom spise ani vo vykonanom dokazovaní. Ak na druhej strane súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého

rozsudku uviedol, že z úradnej povinnosti prihládol na premlčanie aj bez návrhu v zmysle ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, odvolací súd konštatuje, že aplikáciu tohto ustanovenia v posudzovanej veci vôbec neodôvodnil, a preto odvolací súd nemohol preskúmať jeho dôvody a úvahy, ktoré ho viedli k takémuto právnomu posúdeniu. Ak mal súd prvého stupňa za to, že navrhovateľ si návrhom uplatnil nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, a že odporkyňa má v konaní postavenie spotrebiteľa (čo sa vzhľadom na absenciu odôvodnenia odvolací súd len domnieva), bol v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. povinný svoje úvahy a závery riadne odôvodniť tak, aby bolo jeho rozhodnutie pre účastníkov konania zrozumiteľné a odvolacím súdom preskúmateľné

So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) a ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie a hlavne právne závery odôvodní tak, aby spĺňalo požiadavku § 157 ods. 2 O.s.p.. Odvolací súd záverom zdôrazňuje, že nové rozhodnutie súdu prvého stupňa musí byť konzistentné, a jeho právny záver jednoznačný, tak, aby naň mohli účastníci konania v prípadnom odvolaní reagovať a právne voči nemu argumentovať, a aby ho bolo možné v prípadnom odvolacom konaní preskúmať.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.